

[Steen Folke.]

bl. a. på en række undersøgelser foretaget af socialforskningsinstituttet. Men da disse undersøgelser heller ikke har søgt svar på de spørgsmål, socialreformkommissionen ikke har beskæftiget sig med, om de dybereliggende årsagssammenhænge, er der ingen grund til at antage, at der er hold i de forebyggende argumenter i bistandsloven. Der er ingen instrumenter i loven, der kan forebygge arbejdsløshed, ungdomsarbejdsløshed, nedslidning, udstødning, stress. Bistandsloven har ingen argumenter til at forebygge tilpasningsproblemer i skolen, narotikamisbrug eller den tingsliggørelse, der både på arbejdspladsen og i familierne er grundlaget for sociale problemer.

Bistandsloven er stadig socialhjælp på minimumsniveau, når skaden er sket. Hvad kan bistandsloven gøre ved lavtlønsproblemet? Kan socialpolitikken overhovedet gøre noget ved det problem?

Man fremhæver i forbindelse med bistandsloven, at det er en stor fordel, at klienten kun skal ind ad én dør og kun skal have én sagsbehandler. Det er til dels rigtigt, hvis kommunen fører en progressiv socialpolitik, og hvis der sidder en veluddannet rådgiver i socialforvaltningen, der arbejder for, at klienten får, hvad der er hans ret, men dette er langt fra altid tilfældet. Mange kommuner fører en social nedskæringspolitik, og personalet i socialforvaltningen har en meget forskellig uddannelse.

Når der skal tages beslutning i en sag, skal den forelægges en fuldmægtig eller en behandlergruppe. Her er det altid sagsbehandleren, der fremstiller sagen. Klienten får ikke lov til at fremføre sit problem over for dem, der skal tage beslutningerne.

Skønsprincippet i modsætning til retsprincippet er baseret på, at man ved alt om klienten. Jo flere detaljerede oplysninger om økonomien og andre personlige forhold, des bedre hjælp har man mulighed for at få. Hvorfor blev du fyret? Du havde da ikke ventet, at det offentlige vil betale for, at du ryger 30 cigaretter om dagen? Klienten kommer til at opleve problemerne som hans personlige, han ser dem ikke i sammenhæng med samfundets problemer, men denne individualisering af problemerne er vel, hvad kapitalen har brug for.

Dyneløfterbestemmelserne omkring samlevende er blevet bibeholdt i bistandsloven og endda udvidet til også at gælde for revaliderende. Der er kommet et nyt dyneløfterpunkt ind i bistandsloven. Ifølge bistandsloven skal man ikke blot dokumentere, at man ikke selv kan anvise arbejde, men man skal også kunne dokumentere, at konen eller manden, samleveren, heller ikke kan anvises/påtage sig arbejde, for at man kan modtage hjælp.

Førhen gik man til revalideringen for at snakke arbejdsproblemer, til børneværnet for at snakke børneproblemer osv. Nu bliver de oplysninger, man troede man gav om sin arbejdssituation, måske brugt til at vurdere éns børns problemer. I det hele taget må det være svært at vide, hvor meget man kan få hjælp til på socialforvaltningen, og hvordan man skal fremstille sin situation.

Sammenholder man alt dette med, at socialforvaltningen har ret til at indhente oplysninger fra hospitaler, psykiatere, egen læge osv., ser vi et system med en fantastisk social kontrol. Socialforvaltningen ved næsten alt, helt ind i detaljer, om privatlivet hos den person, der får hjælp. Denne ophobning af oplysninger giver stor mulighed for misbrug, samtidig med at man, hvis man er klient på socialforvaltningen, ikke har noget, der hedder privatlivets fred.

Hvis man skal se positivt på bistandslovens afsnit om kontanthjælp, kan man fremhæve, at der i modsætning til de gamle love ikke opereres med de mange båse, man skulle passe ind i for at få en bestemt hjælp. Men der er i loven sat et nyt skel mellem klienterne, nemlig mellem dem, som stadig anses for i hvert fald potentielt produktive, og dem, der ikke længere betragtes som stående til rådighed for arbejdsmarkedet.

Den første kategori giver man den mere rigeligt udmålte forbigående hjælp, mens de andre bliver henvist til den varige hjælp, som reelt placerer dem på et fattighjælpsniveau, nemlig maksimalt 1.600 kr. om måneden til en enlig uanset faste udgifter i form af husleje, brændsel osv.

Denne opdeling i produktive og uproduktive er logisk og rationel ud fra en kapitalistisk tankegang, da det rent økonomisk ikke kan betale sig at satse på dem, som alligevel ikke kan bringes tilbage til arbejdsmarkedet.